

λά Επιμελητήρια διοργανώνουν επιχειρηματικές αποστολές για τα μέλη τους στην Κίνα.

Μεταποιητικές δραστηριότητες αναπτύσσονται στους νομούς της περιφέρειας με χαρακτηριστικά μεγάλης ειδίκευσης. Συγκεκριμένα, στον κλάδο των τροφίμων ειδικεύονται οι νομοί Θεσσαλονίκης, Σερρών, Χαλκιδικής, Πέλλας, Ημαθίας και Πιερίας, στην κλωστοϋφαντουργία οι νομοί Θεσσαλονίκης, Κιλκίς και Ημαθίας, στο ένδυμα – υπόδημα οι νομοί Σερρών, Κιλκίς, Πέλλας, Πιερίας, και Θεσσαλονίκης ενώ στο ξύλο και στα ποτά ο νομός Χαλκιδικής και ο Νομός Θεσσαλονίκης.

Επίσης, στην Περιφέρεια είναι ανεπτυγμένος ο κλάδος της εξόρυξης με επίκεντρο την Κεντρική και Βορειοανατολική Χαλκιδική.

Η ειδίκευση σε παραδοσιακούς κλάδους έντασης εργασίας με μικρού μεγέθους επιχειρηματικές μονάδες και χαμηλό επίπεδο καινοτομίας, σε συνδυασμό με τις αλλαγές των εξωτερικών συνθηκών (άνοιγμα αγορών) και το εντεινόμενο ανταγωνισμό, αποτελεί τη βασική αδυναμία του τομέα. Επίσης σημαντικές αδυναμίες αποτελούν η έλλειψη του επώνυμου προϊόντος (branding) και ο χαμηλός βαθμός σε επενδύσεις ETA σε συνδυασμό με το χαμηλό βαθμό συνεργασίας με ερευνητικούς φορείς.

Ως προς τις υπάρχουσες βιομηχανικές χωροταξικές υποδομές υπάρχουν οι ΒΙΠΕ στη Σίνδο, Θεσσαλονίκης, στο Λευκώνα Σερρών, στο Σταυροχώρι Κιλκίς, στη Δροσιά Πέλλας και στην περιοχή Πέλλας Ημαθίας (Πετραία) καθώς επίσης και οι ΒΙΠΑ Κουφαλίων και ΒΙΟΠΑ Λιτόχωρου.

Επισημαίνεται ότι τα τελευταία χρόνια με τη βοήθεια του Γ' ΚΠΣ δημιουργούνται σημαντικές υποδομές για την υποβοήθηση των επιχειρήσεων με έμφαση στον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό τους στην καινοτομία, στην εξωστρέφεια και στη διεθνοποίηση των επιχειρήσεων όπως η δημιουργία πόλου καινοτομίας και οι ΒΙΠΕ σε συνδυασμό με την ισχυρή παρουσία πανεπιστημιακών και ερευνητικών κέντρων και ιδρυμάτων (ΑΠΘ, ΠΑΝ.ΜΑΚ. ΤΕΙΘ, Ινστιτούτο Μετρολογίας, Ινστιτούτο Κλωστοϋφαντουργίας, κ.λ.π.).

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΛΑΔΙΚΗΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ/ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

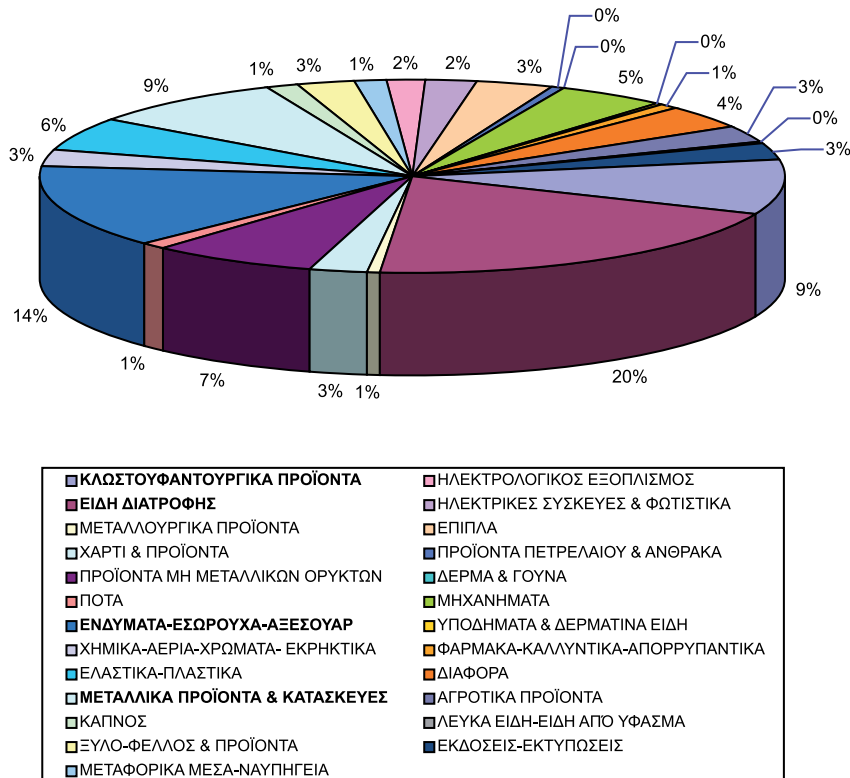
Οι μεγαλύτεροι κλάδοι στην Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας λαμβάνοντας υπόψη τα χρηματοοικονομικά τους στοιχεία και τον αριθμό των βιομηχανιών όπως απεικονίζονται στα σχήματα 2 & 3 του παρόντος κεφαλαίου είναι:

- Είδη διατροφής
- Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα
- Ενδύματα-Εσώρουχα-Αξεσουάρ
- Μεταλλικά προϊόντα και κατασκευές

Με βάση στοιχεία της ICAP (ICAP 1999) τα οποία όμως εμφανίζουν σημαντικές διαφορές σε σχέση με αντίστοιχα στοιχεία της ΕΣΥΕ (απογραφή 2001) ο κλάδος των μεταλλικών κατασκευών εμφανίζει με βάση συγκεκριμένους αριθμοδείκτες μία ελαφρά υπεροχή σε σχέση με τους υπόλοιπους κλάδους.

Η δημιουργία νέων επιχειρήσεων στη Θεσσαλονίκη (από άποψη κλαδικής δομής και μεγέθους) ακολουθεί τις γενικότερες τάσεις της ελληνικής βιομηχανίας, και εξακολουθεί να στρέφεται προς τους παραδοσιακούς κυρίως κλάδους, έντασης εργασίας, και τις ΜΜΕ με χαμηλό βαθμό οργάνωσης και χαμηλό ποσοστό διοικητικών στελεχών, στο συνολικό αριθμό των απασχολούμενων. Ο αριθμός των νέων αδειών βιομηχανικών εγκαταστάσεων στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης, μεταξύ 1974-84, δείχνει ότι οι

Σχήμα 2: Ποσοστό συμμετοχής κλάδων στην Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας

παραδοσιακοί κλάδοι αυξάνουν τα ποσοστά τους έναντι των νέων βιομηχανικών δραστηριοτήτων και κλάδων, παραμένουν στα αυτά επίπεδα το διάστημα 1985-1994, ενώ από το 1994 και πέρα παρατηρείται αποκλιμάκωση που εγγίζει τα όρια της μόνιμης κρίσης, ιδιαίτερα στον κλάδο των Κλωστοϋφαντουργικών και Ετοίμου Ενδύματος.

Γενικότερα ο κλάδος τροφίμων και ποτών αποτελεί βασική δραστηριότητα όλων των νομών, εκτός από το Κιλκίς, ενώ οι κλάδοι χημικών ουσιών, βασικών μετάλλων και μεταφορικών μέσων-ναυπηγείων δεν είναι βασικές δραστηριότητες σε κανένα νομό. Επίσης, ο κλάδος κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων αποτελεί κλάδο εξειδίκευσης για όλους τους νομούς, πλην της Πέλλας και της Χαλκιδικής.

Ως προς τα βασικά χαρακτηριστικά της ταυτότητας βασικών κλάδων της Περιφέρειας διαχρονικά παρουσιάζονται τα κάτωθι στοιχεία (ΣΒΕΕ/BCS 1999, ΣΕΒΕ):

Οι κλάδοι τροφίμων-ποτών πέραν του προβλήματος εξειδίκευσης σε προϊόντα που ολοκληρώνουν τον κύκλο ζωής τους, χάνουν μερίδια αγοράς στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η διαθεσιμότητα πρώτων υλών, η πραγματοποίηση σημαντικών επενδύσεων εκσυγχρονισμού τα τελευταία χρόνια και η ύπαρξη ενός δυναμικού στελεχών και τεχνικών, τους επιτρέπει να στραφούν προς την απαραίτητη διαφοροποίηση της παραγωγής τους. Η ποιότητα και η ασφάλεια της διατροφικής αλυσίδας και η επάρκεια των δικτύων διανομής αποτελούν βασικές συνισταμένες της ορ-

γάνωσης παραγωγής τους και της επιχειρησιακής τους λειτουργίας. Κύριες δυνατότητες συνιστούν η αξιοποίηση εντοπισμένων επενδυτικών ευκαιριών και η αξιοποίηση της αγοράς και του παραγωγικού δυναμικού που μπορεί να αναπτυχθεί στις βαλκανικές χώρες καθώς ήδη στη Βουλγαρία υπάρχουν σημαντικές επενδύσεις.

Ο κλάδος του καπνού υφίσταται τη διπλή πίεση της αντικαπιτιστικής εκστρατείας και του οξύτατου ανταγωνισμού των πολυεθνικών γιγάντων του κλάδου. Δυνατότητες προσφέρονται είτε προς την πλήρη συνεργασία με αυτούς είτε προς την κατεύθυνση της επέκτασης στις βαλκανικές αγορές, εμπορικής (υψηλή κατανάλωση) και επενδυτικής (διαθεσιμότητας πρώτης ύλης, εξειδικευμένου προσωπικού χαμηλού κόστους).

Οι κλάδοι κλωστοϋφαντουργίας- ένδυσης αντιμετωπίζουν συνολικά το σύνθετο πρόβλημα που προέρχεται από τη μείωση του μεριδίου αγοράς για έτοιμο ένδυμα. Καθώς οι κλάδοι συγκεντρώνουν μεγάλο μέρος της συνολικής απασχόλησης, δεν είναι δυνατόν να αφεθούν σε μια «αυτόνομη» αναδιάρθρωση που θα σήμαινε διόγκωση της ανεργίας στις περιοχές συγκέντρωσής τους. Η εξέλιξη θα κριθεί από τη δυνατότητα του κλάδου ένδυσης να αναπροσανατολιστεί προς την ποιότητα και να αναδιοργανώσει το σύστημα φασόν. Είναι σκόπιμο να εγκατασταθούν ενδοκοινοτικές συνεργασίες στο επίπεδο της τεχνολογίας και του design. Ταυτόχρονα ο κλάδος της κλωστοϋφαντουργίας, κατ' εξοχήν

Σχήμα 1 : Σύνολο κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στην Κεντρική Μακεδονία με βάση στοιχεία Ε.Σ.Υ.Ε.(2001)

